

عنوان مقاله:

مطالعه جامعه شناختی نهاد ازدواج موقت در تاریخ اجتماعی ایران (از ایران باستان تا پایان قاجاریه)

محل انتشار:

فصلنامه علوم اجتماعی، دوره 25، شماره 82 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 27

نویسنده:

مسعود زمانی مقدم - دانشجوی دکتری جامعه شناسی دانشگاه یزد

خلاصه مقاله:

نهاد ازدواج موقت در تاریخ اجتماعی ایران، نهادی ریشه دار بوده است. البته این نهاد در دوره های مختلف تاریخی شکل ها و کارکردهای مختلفی داشته است. اگرچه ازدواج موقت در میان مردم ایران هیچ گاه مقبولیت عام پیدا نکرده، اما این نهاد همچنان در جامعه ایران پابرجا مانده است. از این رو، این مسئله مطرح می شود که چرا ازدواج موقت در تاریخ اجتماعی ایران به وجود آمده و تداوم پیدا کرده است. در این مقاله، با استفاده از الگوی کارکردگرایی (که از تلفیق نظریه های کارکردگرایی برانیسلاو مالینوفسکی و رابرت کی مرتون به دست آمده است)، نهاد ازدواج موقت در تاریخ اجتماعی ایران مورد بررسی قرار گرفته است. یافته های تحقیق با روش تحلیل تطبیقی-تاریخی بر مبنای نوشته ها و شواهد مکتوب تاریخی به دست آمده اند و در چهار دوره تاریخی دسته بندی و شرح داده شده اند. این دوره ها عبارت اند از: ایران باستان؛ از صدر اسلام تا صفویه؛ از صفویه تا قاجاریه؛ و قاجاریه. مطابق با یافته های پژوهش، به طور کلی، نهاد ازدواج موقت بر اساس فرهنگ مردسالار جامعه به نیازهای فردی مانند نیاز جنسی، تولید مثل، نیاز به امنیت و معیشت و نیازهای اجتماعی مانند حل مساله وارث، تحکیم روابط اجتماعی و برقراری پیوند اجتماعی، به گونه ای مشروع پاسخ می داده است. باوجوداین، این نهاد در هر دوره، کژکارکردها و کارکردهای پنهانی نیز داشته است که این مقاله به توصیف و تبیین آن ها به گونه ای تطبیقی می پردازد.

کلمات کلیدی:

ازدواج موقت، تاریخ اجتماعی، کارکردگرایی، مطالعه جامعه شناختی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/887754>

